



K17U 1925

Reg. No. :

Name :

**III Semester B.A. Degree (CBCSS – Reg./Sup./Imp.) Examination,
November 2017
(2014 Admn. Onwards)
Core Course in Sanskrit
3B03 SKT : NATAKAM**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : १) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव समाधेयाः ।
२) देवनागरी लिपिरूपयोक्तव्या ।

I. एकेन द्वाभ्यां वा वाक्याभ्यां षण्णामुत्तरं लिखत ।

(1×6=6)

- 1) प्रयोगविज्ञानं कदा साधु न मन्ये ?
- 2) वैखानसेन दुष्यन्ताय प्रदत्तं वरं किम् ।
- 3) विदूषकेन अनवाप्तं चक्षुःफलं किम् ?
- 4) शकुन्तलया सह हस्तिनापुरं गतौ ऋषिकुमारौ कौ ?
- 5) कालिदासेन विरचितानां नाटकानां नामानि लिखत ।
- 6) दुर्वाससा निर्दिष्टं शापमुक्तिमार्गं किम् ?
- 7) 'दुष्यन्तेन प्रदत्तं अभिज्ञानं किम् ? तत् कुत्र नष्टं अभवत् ?
- 8) शकुन्तलावियोगात् कण्वस्य दुःखं कीदृशं भवति ?
- 9) दुष्यन्तस्य पुत्रः कः ? तेन सह दुष्यन्तस्य मेलनं कुत्र जातम् ?

II. ससन्दर्भं द्वे व्याख्यात ।

(3×2=6)

- 10) असंशयं क्षत्रपरिग्रहक्षमा यदार्यमस्यामभिलाषि मे मनः ।
सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तःकरणप्रवृत्तयः ॥
- 11) रामप्रधानेषु तपोधनेषु गूढं हि दाहात्मकमस्ति तेजः ।
स्पर्शानुकूला इव सूर्यकान्तास्तदन्यतेजोऽभिभवाद्भवन्ति ॥

P.T.O.



- 12) अन्तर्हिते शशिनि सैव कुमुद्वती मे
दृष्टिं न नन्दयति संस्मरणीयशोभा ।
इष्टप्रवासजनितान्यबलाजनस्य
दुःखानि नूनमतिमात्रसुदुस्सहानि ॥
- 13) अर्थो हि कन्या परकीय एव तामद्य सम्प्रेष्य परिग्रहीतुः ।
जातो ममायं विशदः प्रकामं प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ॥

III. सप्रकरणं पञ्चानां आशयं विशदयत ।

(2×5=10)

- 14) अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।
15) सागरमुज्झित्वा कुत्र वा महानद्यवतरति ?
16) इष्ट प्रवासजनितान्यबलाजनस्य दुःखानि नूनमतिमात्रसुदुस्सहानि ।
17) गुरुतरमपि दुःखमाशानुबन्धः साहयति।
18) स्वभाव एवैष परोपकारिणाम् ।
19) उपपन्ना हि दारेषु प्रभुता सर्वतोमुखी ।
20) जातः सखे प्रणयवान् मृगतृष्णिकायाम् ।

IV. द्वयोः लघुपन्यासं लिखत ।

(3×2=6)

- 21) कण्वस्य पितृत्वम् ।
22) अभिज्ञानशाकुन्तले अङ्गुलीयप्रकरणस्य नाटकीयं प्राधान्यम् ।
23) पञ्चमाङ्कस्य कथासारो लेख्यः।
24) गोतम्याः चरित्रचित्रणं कुरुत ।

V. द्वे उपन्यस्यत ।

(6×2=12)

- 25) महाभारते विद्यमानेन शकुन्तलोपाख्यानेन सह अभिज्ञानशाकुन्तलस्य तुलनां कुरुत ।

अथवा

अनसूयाप्रियंवदयोः चरित्रमुल्लिख्य नाटके तयोः प्राधान्यं विशदयत ।

- 26) अभिज्ञानशाकुन्तलं पुरस्कृत्य कालिदासस्य प्रतिभावैशिष्ट्यं निरूपयत ।

अथवा

दुष्यन्तस्य पश्चात्तापः शकुन्तलापुनस्समागमश्च वर्णयत ।